

Vergaderjaar 2018–2019

29 477

Geneesmiddelenbeleid

Nr. 562

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 maart 2019

Zoals toegezegd in mijn antwoord van 3 oktober 2018 op Kamervragen van Kamerlid Ploumen over *het bericht dat een groeiend aantal geneesmiddelen tijdelijk niet leverbaar is*¹, stuur ik u hierbij de rapportage van het Meldpunt Geneesmiddeltekorten en -defecten over 2018².

Het Meldpunt is nu voor het tweede jaar operationeel. Het Meldpunt ziet een toename in het aantal meldingen van verwachte leveringsproblemen. Deze stijging komt enerzijds doordat farmaceutische bedrijven beter bekend zijn met het Meldpunt Geneesmiddeltekorten en -defecten en ook daadwerkelijk vaker en vroegtijdig melden. Anderzijds nemen de werkelijke leveringsproblemen ook toe, ondanks de afgesproken maatregelen uit de Werkgroep Geneesmiddeltekorten. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling. Een melding bij het Meldpunt betekent overigens niet dat er daadwerkelijk een tekort is of zal ontstaan. Ook dreigende tekorten dienen te worden gemeld waardoor eerder actie mogelijk is om tot oplossingen te komen.

De rapportage toont aan dat het belangrijk is dat bedrijven verwachte leveringsproblemen zo vroeg mogelijk te melden bij het Meldpunt, zodat het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) een inschatting kunnen maken van de impact en naar alternatieven kunnen zoeken.

Per 1 januari 2018 is de Regeling Geneesmiddelenwet gewijzigd. Door deze wijziging kan IGJ in het kader van tijdelijke tekorten een algemene toestemming verlenen voor het betrekken van geneesmiddelen uit het buitenland, waardoor het niet langer nodig is dat een arts voor iedere patiënt een verzoek bij de IGJ indient. In 2018 heeft de IGJ in totaal 49 keer zo'n algemene toestemming verleend voor het afleveren van alternatieven uit het buitenland. Dit generieke instrument biedt een

¹ Aanhangsel Handelingen II 2018/19, nr. 148

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

mogelijkheid om een alternatief voor de patiënt te bieden bij tekorten en draagt bij aan het beheersen van administratieve lasten.

Op basis van de rapportage van het Meldpunt heb ik onderzocht welk percentage geneesmiddelen waarvoor het Meldpunt in 2018 een verwacht leveringsprobleem heeft ontvangen bij één van de vier grote verzekeraars (CZ, Menzis, VGZ en Zilveren Kruis) in het preferentie- of inkoopbeleid was opgenomen. Uit deze analyse blijkt dat minder dan 15% van de geneesmiddelen producten betreffen die in het preferentiebeleid van verzekeraars waren opgenomen in 2018.

Ook heb ik gekeken in welke mate verwachte leveringsproblemen voor generieke en spécialité geneesmiddelen worden gemeld. Een generiek geneesmiddel is een soort «kopie» van het spécialité geneesmiddel. In het generieke geneesmiddel zit dezelfde werkzame stof, in dezelfde sterkte. Het blijkt dat ongeveer 40% van de geneesmiddelen waarvoor een verwacht leveringsprobleem is gemeld een spécialité geneesmiddel betreft en in 60% betreft het een generiek geneesmiddel.

Dit laat zien dat lage prijzen niet de enige oorzaak is van geneesmiddelen-tekorten maar dat de problematiek meerdere aspecten kent.

Geconstateerd kan worden dat de leveringsonderbrekingen toenemen, en dat baart mij zorgen. Leveringsonderbrekingen nemen toe in de ons omringende landen en in Nederland. De meeste maatregelen die we tot nu toe hebben genomen zijn gericht om geneesmiddelentekorten op te vangen. Recent heb ik uw Kamer voorgesteld om de geneesmiddelen-voorraad in Nederland wettelijk te vergroten naar bijvoorbeeld vier maanden. Dit is een voorbeeld om tijdelijke tekorten voor een belangrijk deel te overbruggen. Op dit moment ben ik in overleg met betrokken partijen om te bespreken hoe we hier op nationaal niveau invulling aan gaan geven en vervolgens zal ik bepalen op welke manier ik deze afspraken zal vastleggen, bijvoorbeeld in een Ministeriele Regeling, een algemene maatregel van bestuur of een beleidsregel van de IGJ. Vervolgens wil ik ook kijken of dit in Europees verband kan worden ingevoerd.

Het daadwerkelijk ontstaan van tekorten en de problemen in de internationale productieketens is van groot belang. Daarom wil ik samen met mijn collega's in Europa de kwetsbaarheden in de internationale keten van geneesmiddelenproductie onderzoeken en kijken hoe we deze kwetsbaarheden kunnen ondervangen. Want dat is de enige manier om geneesmiddelentekorten daadwerkelijk te voorkomen. Daarom vraag ik de Europese Commissie om het (dreigende) geneesmiddelentekort op haar (nieuwe) agenda te plaatsen. Over mijn vorderingen ter zake bericht ik u nader.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins